

Ostravští vědci objevili neznámý pravěký hmyz uvězněný v jantaru. Žil v době dinosaurů

ct24.ceskatelevize.cz, 8. 9. 2020

Vědci z Ostravské univerzity objevili v jantaru nové fosilní druhy hmyzu z období dinosaurů. S popisy zhruba sto milionů let starých fosilií se dostali také na stránky prestižních vědeckých časopisů.

Fosilní moucha *Adamacrocera adami*

Zdroj: MDPI

„Entomologové katedry biologie a ekologie Přírodovědecké fakulty Jan Ševčík a Petr Kočárek se mohou pochlubit rozsáhlou sbírkou jantarů, ve kterých už roky hledají zajímavé pozůstatky organismů z prehistorického období. V takzvaném barmském jantaru teď objevili pozoruhodné zástupce hmyzu z éry dinosaurů,“ uvedla mluvčí univerzity Lucie Fremrová.

Podle Ševčíka se stáří barmského jantaru odhaduje na přibližně 100 milionů let, což je o zhruba 30 milionů let dříve, než se na Zemi objevili známí dinosauři *tyrannosaurus* a *triceratops*.

„Je až neuvěřitelné, jak dobře jsou zástupci hmyzu z této éry v jantaru zachováni. Je to, jako kdyby je někdo včera ulovil a vyrobil z nich mikroskopický preparát,“ uvedl Ševčík.

Druhý z vědců Kočárek doplnil, že do podoby mikroskopického preparátu se hmyz v jantaru dostane až po důkladném vybroušení a vyleštění, které je pracné a může trvat i několik dní. „Pak je možné pozorovat i ty nejmenší detaily s pomocí mikroskopu i jiných modernějších technik, jako jsou například počítačová tomografie,“ doplnil Kočárek.

Hmyz z doby dinosaurů

Kočárek objevil v barmském jantaru nový druh i rod rovnokřídlého hmyzu, který pojmenoval *Ellca nevelka*, čímž zároveň hravě odkazuje na jeho nepatrné rozměry. Jde o zástupce vyhynulé čeledi na pomezí kobylek a sarančí. „Jelikož žádný člověk nemohl vidět zástupce této čeledi živého, o jeho způsobu života můžeme usuzovat jen na základě tělesných struktur. Detailní studium objeveného druhu mě dovedlo k formulaci nové hypotézy o významu zvláštních plochých výrůstků na zadních končetinách. Dosud se soudilo, že mohly sloužit k plavání, ale podle nové teorie sloužily k usměrňování a řízení letu. Něco jako kormidlo u letadla,“ míní Kočárek.

Ševčík zase svůj objev a nový druh i rod symbolicky pojmenoval po svém synovi. Jeho fosilní moucha *Adamacrocera adami* je podle mluvčí cenným důkazem o evoluci dvoukřídlého hmyzu v druhohorách. Nese v sobě totiž znaky několika čeledí v neobvyklé kombinaci.

Autor: kar

Zdroj: <https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/3178890-ostravsti-vedci-objevili-neznamy-praveky-hmyz-uvezneny-v-jantaru-zil-v-dobe-dinosauru>